

Tankar kring miljölampan

Efter miljövänners påtryckningar inköptes förra året några belysningslampor av det energibesparande och miljövänliga slaget. En av dem skulle ersätta den gamla typen glödlampa som fanns i armaturen intill tv-apparaten. Den lampan hade mörknat betänkligt efter mer än ett halvårs användning, för att efter några månader senare helt slockna. Nu fanns det i alla fall anledning till lampbyte och valet föll på en dyrare miljölampan med enligt förpackningen goda prestanda. Fin affär tänkte jag som är lättlurad, här kan det i långa loppet både sparas pengar och miljö, och så kan jag visa att jag minsann hänger med i tiden!

Häromdagen slocknade till min förvåning den nya lampan. Kan den verkligen redan ha gjort sitt tänkte jag som skamset, och som tillfällig lösning i stället skruvade dit en gammaldags glödlampa av den snart förbjudna sorten. Den miljövänliga lampan var ju bara 8 månader gammal och hade lyst upp min tillvaro i knappt ettusen timmar. Och miljölampan som var av bättre fabrikat och kostade därefter, med sin CE-märkning och allt, vad kunde ha gått fel?

(I sanningens namn skall nämnas att CE-märkningen inte är någon kvalitetsgaranti, utan förmodligen har mer med energieffektivitet eller europeiska säkerhetskrav att göra).

Som nyfiken amatör med ovanan att undersöka hur saker fungerar blev förstas även denna lampa isärtagen. Det kan väl inte vara så mycket elektronik i den med tanke på hur vanliga lysrör fungerar med sin glimtändare, drossel och kondensator. Om det nu ändå skulle vara något "elektroniskt" så är det kanske konstruerat i någon slags LSI-teknik eller liknade, och med få kringkomponenter tänkte jag. Efter försiktig demontering av lampans yttre skal togs det skruvformade lysröret loss från sin sockel, och allt detta inuti en plastpåse om något skulle gå snett. Som bekant innehåller dessa lampor mindre hälsosamma saker som inte är att leka med!

Äntligen kom jag åt innehållet i själva sockeln och blev smått överraskad. Kondensatorer, mostånd, dioder och andra halvledare samt en toroid och en liten transformator. Inte illa, och säkert hade självaste Edison blivit mäktigt imponerad om han fått se hur hans enkla koltrådslampa med sitt milda sken utvecklats på detta sofistikerade och säkert miljövänliga sätt!

Nej, någon felsökning gav jag mig inte in på utan kretskortet med de små och kanske användbara komponenterna hamnade i stället i "bra att ha lådan". De miljöfarliga delarna togs självfallet till en plats för säker avfalls-sortering.

Litet främmande känns det dock att hundratusentals lampor av det här slaget undan för undan kommer att kastas bort. Men gör det ändå gott för miljön så skall det nog så vara ...

Och kunde lampan likt lysrörsarmaturer inte förses med ett standardiserat kontaktdon mellan tändanordning och lysrör, så att endast den del som var defekt lätt kunde bytas ut?

En tröst är att den här typen av lampor kanske snart är historia och förhoppningsvis kommer att ersättas av andra mindre miljöskadliga lågenergislampor med också mindre elektronikinnehåll.

I avvaktan därpå plockar jag fram min miljövänliga reservlampan, sätter den i TV-lampans armatur och ser förnöjsamt hur den långsamt börjar tändas med sitt dunkla men miljövänliga ljus. Skall bli spännande att se om den håller lika länge som den förra.

SMORRX

Rothammel Antennenbuch: [HamShop](#)

Vi har tagit in ett par ex av den berömda antennboken som det dock fordras goda kunskaper i tyska för att kunna få någon behållning av. Den är ansedd som den ultimata "antennbibeln" och föreligger nu i den 12:e aktualiserade upplagan. Boken består av exakt 1000 sidor och väger 1,7 kg.

Pris: 390 kr plus porto 84 kr = totalt 474

